

Minueskolerne, man skulde søge at udfyde paa en saadan Maade, at de kunde afhjælpe de Savn, som man ellers vilde afhjælpe ved at oprette flere Bondehøjskoler, havde gjort en Henviisning til Loven af 8de Marts 1856, thi det er det forudsat, at der til saadanne Medlem af Skolefonden kan gives Tilskud, og det vil altsaa deraf fremgaae, at det ikke saa meget er Staten, som det er Communalbestyrelsen, der kan og bør gjøre det første Skridt til i større Omfang at tilvejebringe det, man tilstræber ved Bondehøjskoler. — Med Hensyn til det kongelige Theater, som den ærede sidste Taler, det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe) dvælede længere ved, hittede han sig, hvis jeg ikke misforstod ham, som om den bedste eller den eneste Maade til at hjælpe Ministeren til at komme igjennem med Theatret var at nedsætte Statens Bidrag. Jeg maa tilstaae, at jeg vel kan see, at dette er en Maade at hjælpe mig af med Theatret, men, at det er en Maade til at hjælpe mig til at komme igjennem med Theatret, er ikke gaaet op for mig endnu. Jeg sætter overordentlig stor Pris paa, at den bevilligende Myndighed ikke formindsker Statens Bidrag. Jeg har udtalt, jeg troer, det var gaar, at jeg meente, at Staten ikke kunde eller burde give et større Bidrag, end den nu giver, men jeg udtalte ved Siden deraf, at jeg haabede, at det maatte blive ved det nuværende Tilskud. Naar andre Talere have gjort opmærksom paa, at de Besparelser, som nu ere indførte ved Theatret, ere uhensigtsmæssige, saa kan jeg hverken sige fra eller til med Hensyn til dette, thi det Forsøg, som skulde anstilles med den nye Administration, er jo nylig begyndt. Jeg kan ikke sige, at de Besparelser, som ere fremhævede, have tiltalt mig, men paa den anden Side er det mig klart, at, naar man skal spare, maa man begynde eet Sted. Man har begyndt med det Smaa, men jeg haaber, at der vil fremkomme større Besparelser, og at i det Hele taget en fornuftig og economisk Bestyrelse vil blive en Følge af den nuværende Ordning. Det er muligt, at jeg tager fejl. Det gaaer — jeg tillader mig at benytte denne Leilighed til at udtale det — mere og mere op for mig, at denne Ordning af Theatret, som nu finder Sted, ikke godt kan

gaae, naar der ikke enten er en meget stærk Reservesond, hvortil Theatret kan tye, naar der indtræffer uheldige Omstændigheder, eller man, hvad tidligere var Tilfældet under Cnevolds-magten, kan tye til Statskassen uden nogen Begrænsning. Jeg erkender tilvisse, at det, hvad der ogsaa er udtalt, er uheldigt, at Theatret skal spare, hvor det maaskee ved en større Udgift netop kunde vente at indvinde en større Indtægt, men paa den anden Side er det mig umuligt at see, hvorfra Pengene til disse Forsøg, hvis heldige Udfald Ingen kan garantere, foreløbig skulle tages. — Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) forekom mig i høi Grad at foregribe, hvad Fremtiden muligviis kan bringe, men som dog — jeg siger for mit Vedkommende helbigviis — endnu ikke er Tilfældet, nemlig at Sorø Academi skulde opføres som Statsdomaine. Jeg har tidligere havt Leilighed til at udtale, at jeg ikke kan tiltræde denne Opfattelse af disse separate Institutioner. En lignende Foregribning gjorde han sig ogsaa efter min Opfattelse skyldig i, idet han savnede Præstetienderne blandt Indtægterne i Finantsloven. Spørgsmaalet, om der paataenkes en Lov, hvorved Geistligheden sættes paa fast Gage, er tidligere stillet til mig og af mig besvaret benægtende. Jeg gjentager kun dette Svar, fordi det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds gjentog Spørgsmaalet til mig. Det er altsaa ikke min Hensigt at forelægge noget Lovforslag, sigtende til at bringe Geistligheden paa fast Gage. Forsaavidt den samme ærede Taler meente, at det saa Sorø Academi nærmere at understøtte det lærde Skolevæsen end Statsseminarierne, maa jeg tilstaae, at det ikke er mig klart, at dette er Tilfældet. Det Gode, der igjennem Statsseminarierne søges tilvejebragt for den almindelige Folkeoplysning, ligger tilvisse Academiets ligesaa nær som at understøtte det lærde Skolevæsen.

P. Olsen: Det er nu en rum Tid, siden jeg har forlangt Ordet, og der er selvfølgelig siden den Tid ved den alsidige og grundige Drøftelse, der er bleven det os forelagte Lovforslag til Deel, sagt mere af, hvad jeg kunde ønske at sige. Jeg begjærede ikke Ordet,